

Informační přehled
(nejen pro rodiče)

*Co, jak a proč
ve škole děláme?*

Vážení rodiče,

tento informační přehled jsme připravili především pro vás, abyste mohli lépe porozumět tomu, jaká jsme škola, co pokládáme za podstatné a o co se snažíme. Sestavili jsme jej ale tak trochu i pro sebe. Lépe si můžeme připomínat principy, o které v naší škole dbáme. Jako učitelé děláme během školního roku spoustu věcí, které jsou momentálně naléhavé, ale možná nejsou až tak důležité a dobře řízené organizace se nestaví na lidech, ale na myšlenkách. Lidé prostě přicházejí a odcházejí, ale správně nastavená filozofie školy (myšlenka) by měla přetrvat. Učitelé by měli tuto filozofii společně sdílet a naplňovat, pro rodiče by měla být dostupná a srozumitelná a děti by z toho měly mít prospěch. A to je důvod, proč jsme to celé vytvořili a sepsali.

Bc. Jiří Stárek, ředitel školy

Jak máme nastavené přijímací zkoušky pro nejmenší děti (5 a 6 let)?

- Pro uměleckou činnost je důležitá kreativita a tvořivost. U přijímací zkoušky proto nechceme děti pasovat do role těch, kteří mají po učiteli pouze všechno správně zopakovat.
- Důležitým prvkem při vyhodnocení je vedle posouzení intonace, rytmu, motorických schopností, školní připravenosti apod. i kvalifikovaný odhad učitele (intuice). Měřitelné bodování je tak doplněno i o „vcítění se“ učitele.
- Přiznali jsme si, že v krátkém čase nelze odpovědně prozkoumat úroveň potřebných uměleckých dispozic dítěte, proto u nás zkouška trvá několik desítek minut.
- Přijímací zkouška v Hudebním oboru má podobu vyprávění pohádky („*O dvou hostivařských zvonečkách*“), kterou učitelé napsali sami. Uvnitř pohádky jsou ukryty identifikátory dispozic, které jsou k dalšímu studiu potřebné (*děti tak ani nepoznají, že jsou u zkoušky*).
- Děti je při zkoušce více najednou (*max. 5*), netrpí tak strachem z neznámého prostředí, trémou, ostychem před cizími dospělými a snáze tak u zkoušky rozvinou svůj potenciál.
- Do procesu přijímacích zkoušek je zapojena celá škola (*nejen učitelé přípravného studia*). To proto, abychom co nejvíce eliminovali případná chybná rozhodnutí („*žádné dítě by od nás nemělo odcházet s pocitem prohry.*“).
- Dojem, že vaše dítě bylo pouze „obodováno“, „vyzkoušeno“ a necitlivě porovnáno s ostatními, si z naší přijímací zkoušky opravdu neodnesete!

Jaké jsou naše postoje, cíle a vize?

- Ve škole se držíme zásady významného dětského psychologa prof. PhDr. Zdeňka Matějčka, CSc.: „ve škole nejde o školu, ve škole jde o život.“ *(nelpíme tak za každou cenu na momentálních výsledcích, důležitá je pro nás žákova budoucnost).*
- Smyslem vzdělávání na ZUŠ není pouze naučit dítě umělecké řemeslo, ale prostřednictvím umění pěstovat v dětech potřebné vlastnosti a životní postoje, které z nich dělají krásné lidi.
- Usilujeme o to, abychom ve škole vytvořili jakýsi „mikrosvět“ důvěry, kde se žáci a učitelé cítí bezpečně, protože „špatné mravy zde neomluví ani práce pro dobrou věc“.
- Spolupracujeme bez vzájemného soupeření a chováme se k sobě tak, abychom nikdy nepotřebovali zákoník práce.
- V pedagogickém sboru nerozhodují zásluhy, věk nebo různá privilegia, ale jasně definovaná pravidla vzájemných vztahů, která si učitelé nastavují sami *(pravidla, která vedení školy vnímá jako závazná i pro sebe).*
- Ve vedení školy jsou uplatňovány principy leadershipu - důraz je kladen na delegování úkolů, samostatnost a přenesením odpovědnosti je poskytnut prostor pro osobní růst každého učitele. Není úlohou ředitele, aby své kolegy pouze řídil a organizoval, ale aby je také vedl *(nejlepší vedoucí je ten, který ze svých podřízených dělá vedoucí).*

Jak přistupujeme k hodnocení žáků?

- Uvědomujeme si, že hodnotit děti za činnost, kterou si samy vybraly, která jim má přinášet radost a kterou ze své podstaty (umělecká tvořivost) ani hodnotit nelze, od nás vyžaduje **pedagogickou zralost i nadsled**.
- Za nejpodstatnější považujeme nastavení **partnerského vztahu** mezi učitelem a žákem, kdy učitel žáka "neučí", ale doprovází v jeho vlastním učení (*otázka, zda je lepší známkování nebo slovní hodnocení pak pro nás není podstatná*).
- Partnerství, kdy jeden druhého doprovází a usnadňuje mu cestu, kterou si sám zvolil, nepotřebuje kárání nebo výtky, ani zbytečné odměňování "jedničkami" (*radost z vlastního pokroku ve hraní, tancování, malování nebo hraní divadla by měla být sama o sobě odměnou*).
- Základním principem je pro nás **formativní hodnocení**, kdy se žáci spolupodílejí na svém vzdělávání - znají cíl vyučovací hodiny, vědí proč se danou věc učí a dokážou sami posoudit, zda cíle dosáhli a v jaké kvalitě. Průběžně se tak "formují" k větší samostatnosti (*a nejsou pak tolik závislí na nás*).
- Na naší škole jsme zrušili postupové zkoušky a žáky raději vedeme prostřednictvím **sebehodnotícího dotazníku** v pololetí a na konci školního roku k vlastnímu posouzení svého pokroku i svých rezerv (*to nejdůležitější je ale následný dialog mezi námi, jak to kdo vidí*).
- K hodnocení na vysvědčení v pololetí a na konci školního roku používáme **klasifikaci** a tabulku s předem stanovenými kritérii, kterou si žáci mohou vyplnit také.

Jak chápeme žákovská vystoupení ve škole?

- Veškerá žákovská vystoupení chápeme především jako běžnou součást studia žáků i naší pedagogické práce. Škola není umělecká agentura, která musí neustále produkovat a prezentovat „umělce“ (*samotné momentální výkony dětí proto nevnímáme jako něco, co je cílem studia*).
- Účast žáků na žákovských koncertech (*v prostorách školy*) volíme tehdy, když jsme přesvědčeni, že právě vystoupení na jevišti je pro ně v danou chvíli (*z pedagogického hlediska*) to nejlepší pro jejich další vývoj (*třeba proto, aby se postavili na vlastní nohy*). Vystoupení pak nemusí být pouze tehdy, když to má žák „*nejlépe nacvičené*“.
- Jako pedagogové výkony žáků na žákovských koncertech mezi sebou nehodnotíme a neporovnáváme (*každý z nás dobře ví, z jakého důvodu /pedagogického záměru/ žákovi vystoupení na koncertě doporučil*).
- Při žákovských koncertech dbáme, aby žák vnímal své vystoupení s dostatečnou vážností - vhodně se oblékl, správně se choval na jevišti i v hledišti (*v životě se znalost takových pravidel moc hodí*).
- Těší nás, když pravidla odpovídajícího chování na koncertech s námi dodržují i rodiče (*to jdeme všichni příkladem a příklad je nejlepší učitel*).
- Tréma má kořeny ve strachu. Vystupování na veřejnosti chápeme jako prostředek, jak se s trémou vyrovnat (*trému nelze vyhodit oknem, je třeba ji trpělivě vyprovodit po schodech*).
- S radostí vítáme, když si žáci na koncert zvou své kamarády a známé nebo když s nimi vystupují jejich rodiče.

Co znamená mít školní nebo veřejný absolventský koncert, představení nebo výstavu?

- Absolventské vystoupení chápeme jako slavnostní završení studia a společné setkání dětí, rodičů a učitelů. Momentální výkon proto nikdy neposuzujeme (*při vystoupení je dobré si uvědomit, že to podstatné se odehrálo už před tím*).
- Absolventské vystoupení žáka je především oslavou vytrvalosti, píle, vynaloženého úsilí a trpělivosti - teprve ostatní je nadání a talent.
- Učitel společně s žákem vybírají nejvhodnější formu absolvování (*školní, veřejné vystoupení, online přenos, nahrávka nebo účast žáka na závěrečné zkoušce*).
- Každý žák hudebního oboru obdrží po ukončení studia I. a II. stupně pamětní absolventský list a jeho portrét je vložen na školní tablo.
- Žáci kolektivních oborů (*výtvarný, taneční a literárně-dramatický*) absolvují na společných představeních a výstavách.
- Absolventské vystoupení není „konečná“, je to naopak začátek toho opravdu podstatného (*„ve škole nejde o školu, ve škole jde o život!“*).

Co jsou třídní schůzky s rodiči?

- Jde o setkání rodičů (někdy i žáků) a učitele, na kterém si povídáme o všem podstatném ve vzdělávání i provozu školy.
- Na schůzce informujeme o domácí přípravě, o hodnocení žáků, o novinkách ve Školním vzdělávacím programu, o aktuálních akcích školy apod.
- Setkání s rodiči jsou především informační schůzky (celé třídy, menších skupin nebo i tripartit s žáky a rodiči), kde se ovšem může i hrát.
- Schůzku pořádáme jednou za rok (možné je to i formou online), na začátku druhého pololetí, aby byl dostatek prostoru k osobnímu růstu každého žáka.
- Užitečná je schůzka tehdy, když společnou diskuzí s rodiči nalezneme způsob, jak dětem pomoci.
- Víme, že bez zapojení rodičů se kvalitní vzdělávání neobejde (rodiče jsou pro nás něco víc, než jen „zákonní zástupci“).
- S rodiči máme společný cíl, není třeba se proto stydět mluvit. Ptejte se a diskutujte s námi!
- Nejen žáci potřebují zpětnou vazbu, rodiče ji potřebují také (*a my zrovna tak*).
- Milí rodiče, pokud chcete svému dítěti ve vzdělávání pomoci, navštivte třídní schůzku!

Jaký je náš přístup k účasti žáků na uměleckých soutěžích?

- Naše společnost je až nepřírozeně konkurenční a zaměřená na výsledek (za každou cenu). U nás ve škole jsme přesvědčeni, že v oblasti umění by se děti měly vést ke spolupráci a když soutěžit, tak především se svými nejlepšími výsledky (*stavět v umělecké činnosti děti proti sobě nepokládáme za správné*).
- Pokud jsou soutěže místem poznávání a setkávání lidí, kteří se vzájemně inspirují v dalším růstu (*a je jedno, zda jde o žáky nebo učitele*), pokládáme i soutěže v uměleckém vzdělávání za užitečné.
- Když se žák soutěže účastní, tak je důležitější, než zda nám (učitelům a škole) přinese cenu je, aby získal nové zkušenosti, které ho posunou v dalším studiu.
- K rozhodnutí doporučit žákovi účast v soutěži přistupujeme až po zodpovězení si následujících kritérií:
 - ♣ *Má žák/yně skutečnou chuť a zájem se soutěže zúčastnit?*
 - ♣ *Nevede mne, jako učitele, k doporučení žáka k účasti na soutěži má vlastní skrytá vnitřní ambice?*
 - ♣ *Je účast na soutěži pro individuální rozvoj konkrétního žáka skutečným přínosem?*
 - ♣ *Nezpůsobíme dítěti účastí na soutěži jistý (zaručený) pocit prohry?*
 - ♣ *Přesahuje jeho/její interpretační výkon běžnou úroveň (standard) školy?*
 - ♣ *Je reálná šance, že žák/yně uspěje i v dalších kolech soutěže (krajská, celostátní) a získá tak potřebnou zkušenost?*
 - ♣ *V případě komorních souborů apod. – jde o déle fungující těleso nebo jen „rychlostavbu“ na soutěž (i s „rychlostavbou“ se lze zúčastnit, ale je třeba zvážit, zda nácvik zbytečně nezabere čas, který by byl jinak účelněji využit pro žákův individuální rozvoj)?*
- Hodnocení ve školním kole provádíme bezprostředně po soutěži - žáky a rodiče transparentně informujeme o tom, jak a podle čeho hodnotíme a společně s žáky pak o tom otevřeně diskutujeme (*tato diskuze je to nejcennější!*).
- Školní kola jsou u nás důležitou výzvou pro naše hodnotové postoje, rozvoj zdravé sebeúcty a smysl pro fair play.

Co pro nás znamená podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami?

- Podporujeme koncepci „společného vzdělávání“ (*inkluzi*) jako princip, který vede děti učit se žít a spolupracovat s těmi, kteří jsou zdravotně, sociálně i jinak znevýhodněni (cizinci, prchající před válkou, mimořádně nadaní apod.).
- „Jinakost“ ve škole vítáme – žáky vede k respektu k druhým a nám učitelům dává příležitost měnit pedagogické stereotypy.
- Ve škole máme koordinátora, který dbá, aby žádný žák, který potřebuje podporu, nezůstal bez pomoci a sekci učitelů, kteří se touto problematikou chtějí zabývat.
- Jednáme s rodiči tak, aby se nám nebáli říci o obtížích svých dětí -pak jim můžeme nabídnout tu správnou pomoc.
- Každý, kdo u nás studuje, má bez ohledu na své znevýhodnění právo účastnit se všeho, co děláme.
- V kolektivní výuce přistupujeme ke každému individuálně (*každému dáme dostatek času i prostoru*). Uvědomujeme si, že pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami může být komunikace skrze umění to pravé.
- Když si nevíme rady, jednáme tak, jak bychom si přáli, aby se jednalo s naším vlastním dítětem.
- Víme, že téma inkluze není o těch „druhých“, ale především o nás samotných.

Co pro nás znamená Akademie umění a kultury pro seniory?

- Přišlo nám prospěšné, abychom nejenom dětem, ale i starším spoluobčanům nabídli možnost věnovat se hudbě, výtvarnému umění, tanci a divadlu (*přestali jsme dělat věci jenom správně a rozhodli se udělat správnou věc*).
- Jsme první ZUŠ v ČR, která založila umělecké vzdělávání pro seniory. Naplňujeme tak moderní evropské sociologicko-společenské trendy (*důležitá není pouze délka života, ale také jeho kvalita*).
- Poskytování výuky seniorům je mimořádně efektivní - prostory školy jsou využity v dopoledních i večerních hodinách a někdy i o víkendech.
- Škola je vybavena hudebními nástroji, učebny specifickými pomůckami pro výuku výtvarných, tanečních a divadelních technik. Seniorští studenti tak mají k dispozici vše, co potřebují, a navíc je jim vzdělávání poskytováno zdarma.
- Při přijímání do studia neprokazují seniorští studenti žádné předpoklady, v průběhu vzdělávání nejsou hodnoceni a na konci semestrů nejsou zkoušeni (*umělecké vzdělávání je pouze pro radost*).
- Otevřeli jsme školu pro všechny generace, a žáci tak získávají zkušenost, že setkávání seniorů, kteří s nimi ve stejné škole studují, je přirozená součást života (*prostor skutečné mezigenerační komunikace pro nás není jenom fráze*).
- Vzdělávat seniory je prospěšné i pro nás, pro učitele (*při práci s dětmi si tak lépe uvědomujeme, že samotná cesta je někdy důležitější než cíl*).
- „Vážené studentky a studenti Akademie, u nás si můžete hrát jako děti, ale my se k vám jako k dětem, nikdy chovat nebudeme!“

Základní umělecká škola
Praha 10 - Hostivař,
Trhanovské náměstí 129/8 PSČ 102 00
www.zus-hostivar.cz
info@zus-hostivar.cz